

**Protokół nr 17/19
z posiedzenia Komisji Zrównoważonego Rozwoju i Ochrony Środowiska
Rady Miejskiej Wrocławia
17 grudnia 2019 roku
godz.16.00
Sukiennic 9, Klub Radnego**

BRM-DPP.0012.7.14.2019

Posiedzenie Komisji prowadził Przewodniczący Paweł Karpiński.

Na ogólną liczbę 9 radnych wszyscy byli obecni. W posiedzeniu uczestniczyli zaproszeni goście: Skarbnik Miasta – Marcin Urban, dyrektor Zarządu Zieleni Miejskiej – Jacek Mól oraz lider projektów WBO dot. rewitalizacji Wzgórza Gajowickiego (Górki PaFaWag).

Porządek obrad

I Przyjęcie porządku obrad

II Zaopiniowanie projektów uchwał:

1. projekt uchwały zmieniającej uchwałę Nr III/27/18 Rady Miejskiej Wrocławia w sprawie budżetu Miasta na 2019 rok - druk nr 508/19
2. projekt uchwały zmieniającej uchwałę nr III/28/18 Rady Miejskiej Wrocławia w sprawie przyjęcia wieloletniej prognozy finansowej Miasta - druk nr 509/19
3. Projekt uchwały w sprawie zatwierdzenia planu kontroli Komisji Rewizyjnej na 2020 rok - druk nr 495/19

III Zaopiniowanie wykazów nieruchomości:

1. Wydział Nabywania i Sprzedaży Nieruchomości

1) wykaz nr 92/2019

2) wykaz nr 93/2019

3) wykaz nr 67/2019, wykaz nr 85/2019, wykaz nr 86/2019, wykaz nr 87/2019, wykaz nr 88/2019, wykaz nr 89/2019, wykaz nr 90/2019

IV Sprawy bieżące, korespondencja

V Przyjęcie protokołu z posiedzenia Komisji

VI 1. Utrzymanie zieleni niskiej - strategia ograniczenia koszenia trawników na rzecz rozwoju łąk

2. Pozostawianie niezgrabionych liści - omówienie strategii ZZM

VII Wolne wnioski

Ad I Komisja przyjęła porządek obrad jw.

Ad II

1. Skarbnik Miasta – Marcin Urban zreferował w zakresie merytorycznym Komisji projekt uchwały zmieniającej uchwałę Nr III/27/18 Rady Miejskiej Wrocławia w sprawie budżetu Miasta na 2019 rok - druk nr 508/19. Przewodniczący Komisji zarządził głosowanie w sprawie pozytywnej opinii ww. projektu uchwały. Komisja w wyniku głosowania (za - 4, przeciw - 0, wstrzym. - 4) pozytywnie zaopiniowała projekt uchwały - druk nr 508/19.
2. Przewodniczący Komisji zarządził głosowanie w sprawie pozytywnej opinii projektu uchwały zmieniającej uchwałę nr III/28/18 Rady Miejskiej Wrocławia w sprawie przyjęcia wieloletniej prognozy finansowej Miasta - druk nr 509/19. Komisja w wyniku głosowania (za - 4, przeciw - 0, wstrzym. - 4) pozytywnie zaopiniowała projekt uchwały - druk nr 509/19.
3. Przewodniczący Komisji zarządził głosowanie w sprawie pozytywnej opinii projektu uchwały w sprawie zatwierdzenia planu kontroli Komisji Rewizyjnej na 2020 rok - druk nr 495/19. Komisja w wyniku głosowania (za - 8, przeciw - 0, wstrzym. - 0) jednogłośnie pozytywnie zaopiniowała projekt uchwały - druk nr 495/19.

Ad III

Komisja w wyniku głosowania (za - 6, przeciw - 0, wstrzym. - 2) pozytywnie zaopiniowała następujące wykazy nieruchomości przedłożone przez Wydział Nabywania i Sprzedaży Nieruchomości:

- 1) wykaz nr 92/2019
- 2) wykaz nr 93/2019
- 3) wykaz nr 85/2019,
- 4) wykaz nr 86/2019,
- 5) wykaz nr 87/2019,
- 6) wykaz nr 88/2019,
- 7) wykaz nr 89/2019,
- 8) wykaz nr 90/2019.

Wykaz nr 67/2019 w wyniku głosowania (za - 4, przeciw - 4, wstrzym. - 0) Komisja pozostawiła bez opinii.

Ad IV Komisja, po zapoznaniu się, przyjęła do wiadomości pisma społecznych opiekunek kotów wolno żyjących dot. świadczenia usług sterylizacji chirurgicznej tych zwierząt:

- 1) z dnia 02.12.2019 r. adresowane do dyrektora Biura Wrocław bez Barier UMW
- 2) z dnia 17.12.2019 r. adresowane do Komisji.

Komisja uzgodniła, że sytuacja kotów wolno żyjących będzie jednym z punktów najbliższego, styczniowego posiedzenia. Ww. pisma z dnia 17.12.2019 r stanowią załącznik nr 1 do niniejszego protokołu.

Komisja, przyjęła do wiadomości pismo Przewodniczącego Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 06.12.2019 r. dot. stanowiska Prezydenta Wrocławia w sprawie złożonych wniosków do projektu budżetu Miasta na 2020 rok wraz z informacją o istotnych zmianach.

Ad V Komisja bez uwag przyjęła protokoły: nr 14/19 z posiedzenia w dniu 16.10.2019 r., nr 15/19 z posiedzenia w dniu 20.11.2019 r., nr 16/19 z posiedzenia w dniu 27.11.2019 r.

Ad VI Dyrektor Zarządu Zieleni Miejskiej (ZZM) – Jacek Mól przedstawił informacje nt. koszenia trawników i pielęgnacji zieleńców, w tym dane dot. powierzchni utrzymania i konserwacji trawników w zieleni przyulicznej oraz liczby koszeń. Wymienił zalety ograniczenia koszenia: większa bioróżnorodność flory, przeciwdziałanie monokulturze, większa liczba zwierząt owadów, ptaków, zwiększona wilgotność, mniejsza erozja gleby, naturalny wygląd, przeciwdziałania hałasowi i zapyleniu, optymalizacja kosztów konserwacji. Dyrektor przedstawił strategię ZZM: koszenie możliwie jak najpóźniej, w zależności od pogody i okresu wegetacji roślin, zakładanie obszarów zieleni zagospodarowanej bylinami i krzewami, redukcja obszarów koszeń, tworzenie obszarów łąk kwietnych.

Następnie omówił rewitalizację Wzgórza Gajowickiego (projekty Wrocławskiego Budżetu Obywatelskiego w latach 2015 i 2018), w ramach której wykonano ścieżki parkowe, oświetlenie, elementy małej architektury oraz nasadzenia ze środków własnych ZZM.

Poinformował, że w roku 2019 w maju wykonano koszenie na dojeździe od strony al. Hallera. Pierwsze koszenie na skarpach wykonano w lipcu, wykoszono pas przy ścieżkach, misy drzew i okolice krzewów. Nastąpiło zwiększenie bioróżnorodności, zmniejszenie erozji gleby i poprawienie retencji. Przedstawił plan koszenia na Wzgórzu w 2020 roku wypracowany z naukowcami: pierwsze koszenie wczesną wiosną wraz z uprzątnięciem biomasy, regularne wykaszanie roślinności w bezpośrednim sąsiedztwie ścieżek, mis drzew oraz wykaszanie dojeźdu do krzewów, od kwietnia do sierpnia (w okresie lęgu ptaków) reszta roślinności bez zabiegów pielęgnacyjnych, pielęgnacja krzewów i ustawienie tablic edukacyjnych.

Prezentacja przedstawiona przez Dyrektora ZZM stanowi załącznik nr 2 do niniejszego protokołu.

W ramach dyskusji odnośnie koszenia trawników jedna z mieszkanek, obecnych na posiedzeniu, wyraziła nadzieję, że Zarząd Dróg i Utrzymania Miasta oraz zarządcy, w tym spółdzielnie mieszkaniowe, będą stosowały praktyki wypracowane przez ZZM. Przywołała akcję

dosadzania ozdobnych bylin na trawnikach i pytała co się z nią stało, dlaczego nie jest kontynuowana. Argumentowała, że to prosta metoda na utworzenie barwnych, znacznie mniej alergizujących muraw, które wystarczy kosić dwa razy w roku.

Przewodniczący Komisji podkreślił, że łąki kwietne to karmniki dla owadów. Przedstawicielka grupy publicznej ZIELEŃ WROCŁAWSKA stwierdziła, że zarówno Miasto jak i mieszkańcy muszą przygotować się do zachodzących zmian klimatu. Odnośnie protestów części mieszkańców, którzy domagają się koszenia trawników argumentowała, że to nie jest kwestia tego „co się komu podoba” i należy zdać się na opinie ekspertów. Radny Andrzej Kilijanek dodał, że pomimo różnic między starszym a młodszym pokoleniem w podejściu do zmian klimatycznych, to na radnych spoczywa podejmowanie decyzji racjonalnych i odpowiedzialnych. Radny Mirosław Lach dodał, że także spółdzielnie mieszkaniowe zmieniają swoje podejście w zakresie utrzymania zieleni i jako przykład podał SM „Wrocław-Południe”. Przedstawicielka grupy publicznej ZIELEŃ WROCŁAWSKA wyjaśniła, że to co zrobiła SM „Wrocław-Południe” to łąka kwiatowa na nowo posadzona, czyli sztuczny ekosystem, bardziej ozdobna, która wymaga dosiewania, podlewania i większego nakładu pracy. Różni się od tego co proponuje ZZM, czyli łąki zielonej, która powstaje w wyniku ograniczenia koszenia trawników. Tłumaczyła, że następuje wówczas spontaniczny rozwój roślin, które są już w glebie i potrzebowały jedynie sprzyjających warunków do wzrostu. Radny Czesław Cyrul pytał, czy ograniczenie koszenia nie spowoduje, że trawniki zdominują silniejsze chwasty. Przewodniczący Komisji wyjaśnił, że wystarczy koszenie raz w roku, by do tego nie dopuścić. Dyrektor ZZM podkreślił, że nowe podejście wymaga edukacji zarówno pracowników firm wykonujących usługi pielęgnacyjne jak i mieszkańców.

Lider projektów WBO dot. rewitalizacji Wzgórza Gajowickiego (Górki PaFaWag) i radny Rady Osiedla Gajowice oceniając zabiegi pielęgnacyjne prowadzone przez ZZM na Wzgórzu stwierdził, że nie budzą one zachwyty wśród mieszkańców. Poinformował, że zaniechano koszenia trawników po spacerze tzw. „grupy zielonej”. Dodał, że latem „inwazyjna roślinność” na skarpach sięgała do wysokości 2,5 m, zagłuszyła trawę i nowe nasadzenia oraz utrudniała korzystanie z alejek spacerowych. Lider projektu przedstawił radnym dokumentację fotograficzną, która stanowi załącznik nr 3 do niniejszego protokołu.

Jedna z mieszanek obecnych na posiedzeniu stwierdziła, że w tym roku po raz pierwszy widziała latem zielone zbocza Wzgórza Gajowickiego, bo dotychczas trawa była wysuszona już od czerwca. Wyjaśniła, że bujne rośliny udokumentowane na zdjęciach to popłochy, które nie są roślinami inwazyjnymi. Podkreśliła, że należy kosić roślinność w bezpośrednim sąsiedztwie ścieżek, by mieszkańcy bez przeszkód mogli spacerować. W odpowiedzi na pytanie Przewodniczącego Komisji o możliwość kompromisowego rozwiązania w sprawie Wzgórza Gajowickiego dyrektor ZZM wyjaśnił, że wspólnie z naukowcami wypracowano plan na 2020 rok, zgodnie z którym pierwsze koszenie nastąpi wczesną wiosną. Przedstawicielka grupy publicznej ZIELEŃ WROCŁAWSKA stwierdziła, że docenia zaangażowanie lidera projektu i jego wkład w rekultywację tego terenu, ale jak dodała niezrozumiała jest dla niej forsowana przez niego idea trzech hektarów gołego trawnika. W jej ocenie to marnotrawstwo terenu w tej części miasta. Argumentowała, że bujna i wysoka roślinność, o której mówił lider projektu pochłonięła dużo więcej dwutlenku węgla niż przycięty trawnik. Przekonywała, że na Wzgórzu Gajowickim powinno być jak najwięcej zieleni i drzew. Przewodniczący Komisji Paweł Karpiński podsumowując dyskusję stwierdził, że Górka PaFaWag jest idealnym miejscem do zrównoważonego rozwoju, by mogli z niego korzystać mieszkańcy przy zachowaniu bioróżnorodności.

W dalszej kolejności Dyrektor ZZM przedstawił zasady grabienia liści: z chodników i ścieżek gdzie mogą zagrażać bezpieczeństwu, z trawników intensywnie utrzymywanych, ze zbiorników wodnych, usuwamy liście z patogenami. Wymienił korzyści wynikające z ograniczenia grabienia: liście użyźniają glebę, zapewniają substancje odżywcze, zatrzymują wilgoć, przeciwdziałają erozji gleby, chronią przed mrozem, stają się schronieniem dla zwierząt, mogą stanowić pożywienie.

Przedstawicielka grupy publicznej ZIELEŃ WROCŁAWSKA poinformowała o przeprowadzonych i sfinansowanych przez członków tej grupy dwóch społecznych akcjach nt. liści, m.in. plakatach edukacyjnych w pojazdach MPK. Argumentowała, że liście to nie są śmieci, tworzą ściółkę z której powstaje próchnica. Podsumowała, że tego typu akcje powinny być fi-

nansowane przez Miasto. Przekazane Komisji materiały na ten temat stanowią załącznik nr 4 do niniejszego protokołu.

Przewodniczący Komisji podkreślił, że posiedzenie Komisji i dyskusja też ma walor edukacyjny i dodał, że posiedzenia to dobre forum, by takie kwestie poruszać.

Mieszkanka Sępolna poinformowała o pozytywnych zmianach na jej osiedlu odnośnie ekipy pielęgnującej zieleń, która ma profesjonalny sprzęt, nie używa dmuchaw, zostawia liście pod starodrzewem i żywopłotem. Dyrektor ZZM dodał, że od nowego sezonu jest wprowadzony zakaz używania dmuchaw na terenach pod pieczę ZZM, podobnie zrobił Ekosystem.

Ad VII Wolnych wniosków nie zgłoszono.

Na tym posiedzenie zakończono.

Paweł Karpiński
Przewodniczący Komisji

Protokół sporządziła:
Iliana Arent-Rabiej